

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Sapiehowie – historia i dziedzictwo rodu (<i>Tomasz Ciesielski, Mariusz Sawicki</i>)	11

POLITYKA

VALENTIN CONSTANTINOV, Korespondencja Elżbiety Mohyły z Lwem Sapiehą	35
ALEKSANDRA ZIOBER, Postawy wybranych przedstawicieli rodziny Sapiehów czerejskich wobec elekcji w 1632 roku	45
ANDRZEJ KAMIEŃSKI, Sapiehowie wobec Brandenburgii-Prus w latach 1674–1696	59
ZBIGNIEW HUNDERT, Działalność Sapiehów w „powiedeńskim” okresie panowania Jana III (1683–1696) w świetle akt sejmikowych województwa mazowieckiego	87
ROBERT KOŁODZIEJ, Stronnictwo Sapiehów a funkcjonowanie sejmu w drugiej części panowania Jana III Sobieskiego (1685–1696)	105
ANDRZEJ RACHUBA, Polityka matrymonialna Sapiehów tzw. czerejskich w XVII wieku	121
MICHAŁ ZWIERZYKOWSKI, Sapiehowie w Wielkopolsce w dobie panowania Wettynów i ich rola w życiu politycznym prowincji	137
ALEKSANDRA SKRZYPIETZ, Kłopoty z posagiem Marii Ludwiki z Sapiehów Potockiej – między sporem rodzinnym a polityką	157
ANDRZEJ MACUK, Міхал Антоній і Юзaf Станіслаў Сапегі як кіраунікі сапежынскай групоўкі ў 40-х гг. XVIII ст.	177
WITOLD FILIPCZAK, Polityczna rola Elżbiety z Branickich Sapieżyny w latach 1783–1784	203
DARIUSZ NAWROT, Książę Aleksander Sapieha – u boku Napoleona . .	227
JACEK SZPAK, Pozycja polityczna księcia Leona Sapiehy w Galicji w latach 1832–1878	251

WOJSKOWOŚĆ

MIROSŁAW NAGIELSKI, Aleksander Dadzbóg Sapieha – działalność polityczno-wojskowa w latach 1607–1635	277
KONRAD BOBIATYŃSKI, Udział Sapiehów w obronie Wielkiego Księstwa Litewskiego przed agresją moskiewską w latach 1654–1655	297
MARIUSZ SAWICKI, Oblężenie sapieżyńskiej twierdzy Stary Bychów w 1702 roku	315
TOMASZ CIESIELSKI, Kariera wojskowa Jana Kazimierza Sapiehy	333
MACIEJ TRĄBSKI, Wojsko polskie w czasie powstania listopadowego w świetle wspomnień ks. Leona Sapiehy	373

VARIA

ARTUR GOSZCZYŃSKI, Podróże edukacyjne Jana Stanisława Sapiehy (1589–1635)	391
DARIUSZ ROLNIK, Materiały do badań dziejów rodu Sapiehów w Archiwum Jeleńskich z NGAB w Mińsku (XVI–XVIII wiek)	411
OLGA ŚWIERKOT, Warszawska rezydencja Jana Fryderyka Sapiehy (1680–1751) – przebieg przebudowy i aranżacji	427
FILIP WOLAŃSKI, Sapiehowie w świetle funeralnego dyskursu kaznodziejskiego epoki saskiej. Rekonesans badawczy	439